

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №

от __.__.2024 г.

**ЗА създаване на Национален координационен механизъм
по правата на човека**

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

Чл. 1. Създава Национален координационен механизъм по правата на човека към Министерския съвет.

Чл. 2. (1) Националният координационен механизъм по правата на човека има за цел да осигури ефективно взаимодействие между държавните органи и други публични институции за усъвършенстване на положението, защитата и насърчаването на спазването на правата на човека в Република България.

(2) Механизмът допринася за хармонизиране на законодателството, политиките и практиките в областта на правата на човека на Република България със законодателството, политиките и практиките, на Европейския съюз, Организацията на обединените нации, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, Съвета на Европа и други международни организации, в които Република България членува.

Чл. 3. Националният координационен механизъм спомага за:

1. осигуряване поддържането на постоянен диалог с международните контролни механизми по правата на човека, както и с държавните органи и други публични институции, участващи в подготовката на периодичните национални доклади, които се представят пред тези механизми;

2. осигуряване проследяването на изпълнението от държавните органи и други публични институции на препоръките, получени при представянията на докладите по т. 1 и приети от Република България;

3. открояване на ролята на Република България по темите, свързани с правата на човека в рамките на Европейския съюз, Организацията на обединените нации, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, Съвета на Европа и други международни организации, в които страната членува;

4. подпомагане на ресорните ведомства, посредством определените контактни точки, при разработването на политики и практики в изпълнение на ангажиментите по международните договори в областта на правата на човека, по които Република България е страна;

5. продължаващо развитие на специализирана експертиза по въпросите на правата на човека, поддържането на открит диалог по правата на човека с академичната общност и гражданското общество, както и подобряването на прозрачността и отчетността в областта на правата на човека.

Чл. 4. (1) Създава Съвет към Националния координационен механизъм по правата на човека, наричан по-нататък „Съвет“, за осигуряване на координация и сътрудничество между държавните органи и други публични институции, както и с гражданското общество, работещи по въпроси на правата на човека, за пълноценно прилагане на политиките, свързани с насърчаването и защитата на правата на човека.

(2) Съветът осъществява дейността си при спазване на принципите за разделение на властите и независимост на съдебната власт, както и на другите конституционни и законово установени принципи и правила.

(3) Участието в Съвета на органите и институциите, които са извън състава на изпълнителната власт, е на доброволен принцип, при изразено от тях съгласие и е израз на сътрудничество и диалог между властите.

Чл. 5. (1) Съветът:

1. инициира и взема решение за подготовката на националните доклади и отговори на отправени въпроси към Република България, които се представят пред международните контролни механизми по правата на човека, като разпределя задълженията за участие в тази подготовка между институциите съгласно техните компетенции;

2. одобрява националните доклади и отговорите на отправените въпроси към Република България, подготвени по реда на т. 1, които се представят пред международните контролни механизми по правата на човека;

3. одобрява състава на делегацията и основните позиции, които ще бъдат отправяни при представяне на периодичните национални доклади пред международните контролни механизми по правата на човека;

4. разпределя за предприемане на последващи действия между държавните органи и публични институции, съгласно техните компетенции, приетите от Република България препоръки, получени след представянето на националните доклади пред международните контролни механизми по правата на човека, включително Универсалния периодичен преглед към Съвета на ООН по правата на човека;

5. проследява хода на изпълнение на приетите от Република България препоръки, получени, вследствие представяне на националните доклади пред международните контролни механизми по правата на човека, включително Универсалния периодичен преглед към Съвета по правата на човека, като

разглежда възникналите в хода на изпълнението им затруднения и отправя предложения за тяхното преодоляване;

6. обсъжда мерките, които следва да бъдат предприети за изпълнение на постъпилите препоръки по уважени жалби на българските граждани от органите на ООН, контролиращи изпълнението на основните международни договори по правата на човека, като определя сроковете и отговорните ведомства, в чиито компетенции попада изпълнението на тези мерки, както и изплащането на финансово обезщетение;

7. разглежда възможностите за развитие на националното законодателство в областта на правата на човека, като обсъжда целесъобразността от подписването или присъединяването на Република България към международни договори в областта;

8. предлага на съответните държавни органи и институции иницирирането на промени във вътрешното законодателство в областта на правата на човека в Република България;

9. одобрява доброволните национални ангажименти, които се изискват при представяне на национални кандидатури за членове на международни органи по правата на човека;

10. одобрява национални и експертни кандидатури на Република България за освобождаващите се места в международни органи по правата на човека;

11. одобрява участието на неправителствени организации в сесиите на Договорните органи на ООН по правата на човека, въз основа на установена процедура за подбор и представителство;

12. разглежда други актуални въпроси по правата на човека, които се обсъждат в международните организации, в които Република България членува.

(2) Съветът представя годишен доклад за дейността си пред Министерския съвет. Председателят на Съвета внася доклада пред Министерския съвет. Докладите се публикуват на специално създаден раздел на страницата на Министерството на външните работи.

Чл. 6. (1) Председател на Съвета е министърът на външните работи.

(2) Членове на Съвета са:

1. министърът на труда и социалната политика;
2. министърът на вътрешните работи;
3. министърът на правосъдието;
4. министърът на образованието и науката;
5. министърът на регионалното развитие и благоустройство;
6. министърът на здравеопазването;
7. министърът на културата;
8. министърът на младежта и спорта;
9. главният прокурор;
10. председателят на Върховния касационен съд;

11. председателят на Върховния административен съд;
12. председателят на Държавната агенция за закрила на детето;
13. председателят на Държавната агенция за бежанците;
14. председателят на Националния статистически институт;
15. изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане;
16. изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания;
17. изпълнителният директор на Агенцията за качеството на социалните услуги;
18. изпълнителният директор на агенцията по заетостта;
19. председателят на Съвета за електронни медии;
20. генералният директор на Генерална дирекция „Глобални въпроси“ на министерството на външните работи;
21. директорът на дирекция „Вероизповедания“ към Министерския съвет;
22. директорът на дирекция „Права на човека“ на Министерството на външните работи;
23. секретарят на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси към Министерския съвет;
24. секретарят на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към Министерския съвет;
25. секретарят на Националната комисия за борба с трафика на хора;
26. председателят на Комисията за защита от дискриминация;

(3) Омбудсманът на Република България участва в заседанията на Съвета със статут на наблюдател.

(4) В зависимост от дневния ред на заседанието, министърът на външните работи може да покани за участие в заседанията представители на неправителствените организации, работещи по въпросите на правата на човека и други.

(5) При невъзможност лично да участва, всеки член на Съвета може писмено да оправи свои представител да участва в съответното заседание.

(6) Секретариат на Съвета е дирекция „Права на човека“ на Министерството на външните работи, а Секретар на Съвета е директорът на дирекцията.

Чл. 7. (1) Съветът заседава веднъж на всеки 6 месеца по предварително утвърден от неговия председател дневен ред.

(2) Секретариатът на Съвета уведомява писмено членовете за датата и дневния ред на заседанията най-малко 7 дни предварително. Въпроси за разглеждане могат да бъдат включвани в дневния ред и по предложение на неговите членове, като предложенията се отправят писмено. Дневният ред се приема на съответното заседание.

(3) Заседанията на Съвета са редовни и извънредни. Редовно заседание на Съвета може да бъде отменено по решение на неговия председател. Извънредни заседания

на Съвета се провеждат по решение на председателя или по мотивирано предложение на негови членове.

(4) По решение на неговия председател, при наличие на обстоятелства, които да налагат това, Съветът може да взема решение и неприсъствено. Съгласуването на материали се извършва по писмен път, като се прилага правилото на мълчаливото съгласие. За всеки конкретен случай се определя срок и лице за контакт за предоставяне на становища и бележки.

(5) Решенията на Съвета се вземат с консенсус измежду всички присъстващи на заседанието членове. При липсата на такъв, решенията се вземат с мнозинство от повече от половината от състава на Съвета.

(6) За проведените заседания по реда на ал. 3 и ал. 4 се изготвя протокол с решенията. Протоколът с решенията се подписва от председателя и секретаря на Съвета и се предоставя за сведение на неговите членове.

(7) За всяко заседание на Съвета се изготвя протокол с взетите решения и подробен запис от дискусиите, които се разпространяват по електронен път до членове на Съвета.

Чл. 8. (1) Към Съвета се създава работна група по реда на чл. 22, ал. 2 от Закона за администрацията, в която участват контактни точки, работещи по темите на правата на човека по ведомства.

(2) Контактните точки по правата на човека са експерти, определено поименно от ръководителите на ведомствата, посочени в чл. 6, ал. 2. Поименният състав на групата на контактните точки се определя със заповед на министъра на външните работи, изготвена въз основа на посочените от съответните ръководители на институции представители.

(3) Работната група на контактните точки е постоянно действаща. Тя подпомага работата на Съвета, като поддържа оперативно взаимодействие на експертно ниво между представените в Съвета институции. Работната група подпомага работата на Съвета, като може да отправя предложения за включване на точки за обсъждане в дневния ред.

(4) Административно-техническото обезпечаване на дейността на работната група се осигурява от дирекция „Права на човека“ в Министерството на външните работи.

Чл. 9. (1) В съответствие с конституционните и законово установените им правомощия, при отчитане на международните договори в областта на правата на човека, по които Република България е страна, държавните органи и публичните институции предоставят, освен в случаите в които е посочено друго, на Министерството на външните работи информацията относно дейности и мерки, които изпълняват, в съответните области:

1. граждански и политически права, попадащи в обхвата на Международен пакт по граждански и политически права – Министерство на правосъдието, Министерство на вътрешните работи, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на здравеопазването, Министерство на регионалното развитие, Прокуратура, Съвет за електронни медии, Национална комисия за борба с трафика на хора, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за качеството на социалните услуги, Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси, Дирекция

„Вероизповедания“ към Министерския съвет, Комисия за защита от дискриминация, Омбудсман и др.

2. икономически, социални и културни права, попадащи в обхвата на Международен пакт по икономически, социални и културни права – Министерство на труда и социалната политика, Министерство на образованието и науката, Министерство на здравеопазването, Министерство на културата, Министерство на правосъдието, Министерство на вътрешните работи, Министерство на регионалното развитие и благоустройство, Министерство на икономиката, Министерство на транспорта и съобщенията, Държавна агенция за закрила на детето, Държавна агенция за бежанците, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за качеството на социалните услуги, Агенция по заетостта, Комисия за защита от дискриминация, Омбудсман, Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси и др.

3. дискриминация и нетолерантност, попадащи в обхвата на Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация – Министерство на правосъдието, Министерство на вътрешните работи, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на образованието и науката, Министерство на здравеопазването, Прокуратура, Държавна агенция за закрила на детето, Държавна агенция за бежанците, Агенция по заетостта, Съвет за електронни медии, Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси, Дирекция „Вероизповедания“ към Министерския съвет, Комисия за защита от дискриминация и др.

4. премахването на дискриминацията спрямо жените, попадащи в обхвата на Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация спрямо жените - Министерство на труда и социалната политика, Министерството на образованието и науката, Министерството на здравеопазването, Министерство на вътрешните работи, Прокуратура, Министерство на правосъдието, Държавна агенция за бежанците, Национален съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси, Съвет за електронни медии, Агенция по заетостта, Национална комисия за борба с трафика на хора, Комисия за защита от дискриминация, Омбудсман и др.

5. права на детето, попадащи в обхвата на Конвенцията за правата на детето – информация се предоставя на Държавна агенция за закрила на детето от Министерство на труда и социалната политика, Министерство на вътрешните работи, Министерство на правосъдието, Министерство на образованието и науката, Министерство на здравеопазването, Министерство на младежта и спорта, Държавна агенция за бежанците, Агенцията за качеството на социалните услуги, Агенцията за социално подпомагане, Национална комисия за борба с трафика, Омбудсман и др.

6. права на хората с увреждания, попадащи в обхвата на Международната конвенция за правата на хората с увреждания – Министерство на труда и социалната политика, Агенция за хората с увреждания, Агенцията по заетостта, Агенцията за качеството на социалните услуги, Агенцията за социално подпомагане, Министерство на здравеопазването, Министерство на вътрешните работи, Министерство на образованието и науката, Министерство на правосъдието, Министерство на регионалното развитие и благоустройство, Министерство на младежта и спорта, Комисия за защита от дискриминация, Омбудсман и др.

7. предотвратяване на изтезанията и другите форми на жестоко, нехуманно или унижително отнасяне или наказание, попадащи в обхвата на Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание – Министерство на вътрешните работи, Министерство на правосъдието, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на здравеопазването, Прокуратура, Държана агенция за закрила на детето, Държавна агенция за бежанците, Агенцията за качеството на социалните услуги, Комисия за борба с трафика на хора, Омбудсман и др.

8. свобода на медиите и защита на сигурността на журналистите – Министерство на културата, Министерство на правосъдието, Министерство на вътрешните работи, Прокуратура, Съвет за електронни медии и др.

(2) Националният институт по правосъдието предоставя информация за провежданите обучителни дейности по права на човека.

(3) Националният статистически институт предоставя статистически данни, необходими за подготовката на националните доклади.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на това постановление "договорни органи на ООН" са комитетите по § 1 от допълнителната разпоредба на Постановление № 316 на Министерския съвет от 7 октомври 2022 г. за определяне на реда за изплащане и на размера на еднократни обезщетения по индивидуални жалби, уважени от органите на Организацията на обединените нации, контролиращи изпълнението на основните международни договори в областта на правата на човека (обн., в ДВ, бр.82 от 2022 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Постановление № 316 на Министерския съвет от 7 октомври 2022 г. за определяне на реда за изплащане и на размера на еднократни обезщетения по индивидуални жалби, уважени от органите на Организацията на обединените нации, контролиращи изпълнението на основните международни договори в областта на правата на човека (обн., в ДВ, бр.82 от 2022 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 2, ал. 2 думите „Национален координационен механизъм по правата на човека“ се заменят със „Съвета към Националния координационен механизъм по правата на човека“;
2. В чл. 4, ал. 1 думите „Националния координационен механизъм по правата на човека“ се заменят със „Съвета към Националния координационен механизъм по правата на човека“;
3. Точка 2 на § 1 от допълнителната разпоредба се отменя.

§ 3. Постановлението се приема на основание чл. 22а, ал. 1 от Закона за администрацията и чл. 6, т. 2 от Закона за нормативните актове.

§ 4. За неуредени въпроси се прилага Правилникът за организацията и дейността на съвет по чл. 21, ал. 1 от Закона за администрацията, приет с Постановление № 117 на Министерския съвет от 2012 г. (обн., ДВ, бр. 47 от 2012 г.; доп., бр. 36 от 2014 г.).

§ 5. В 10-дневен срок от влизането в сила на постановлението всеки ръководител на министерство или институция, включен в състава на съвета, определя лица или структура, които осъществяват техническата координация със Секретариата.

§ 6. Изпълнението на постановлението се възлага на министъра на външните работи.

§ 7. Постановлението влиза в сила три дни след обнародването му в „Държавен вестник“.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(НИКОЛАЙ ДЕНКОВ)

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:**

(ВАНЯ СТОЙНЕВА)

ПОСТОЯНЕН СЕКРЕТАР НА МВНР:

(ИВАН КОНДОВ)

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ “ПРАВНА” НА МВНР:

(СВЕТЛАНА СТОЯНОВА)